

UNIA EUROPEJSKA

SYMBOLE UE

Nazwa – Unia Europejska – jest to konfederacja 27 państw członkowskich.

Flaga – 12 żółtych gwiazd na lazurowym tle.

Hymn – Oda do Radości – fragment IX Symfonii Ludwika van Beethovena

Obywatelstwo – obywatelem UE jest automatycznie obywatel każdego z krajów członkowskich

Paszport – każdy z krajów członkowskich ma paszport w kolorze burgundzkiego wina z napisem na okładce „Unia Europejska” i nazwą państwa. Został on wprowadzony do użytku w 1985 r.

1. Historia integracji europejskiej

1951 – traktat paryski	Powstanie EWWiS Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1957 – traktaty rzymskie	Powstanie EWG i EURATOM EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza EURATOM - Europejska Wspólnota Energii Atomowej	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1967 – traktat o fuzji Bruksela	Powstanie WE – Wspólnot Europejskich – trzy wyżej wymienione wspólnoty, połączyły swoje organy władzy	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1968 – unia celna	Państwa WE przyjęły wspólną taryfę celną wobec państw trzecich	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1979	Pierwsze bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Irlandia, Wielka Brytania
1985 – układ w Schengen	Stopniowe znoszenie kontroli granicznej w ruchu osobowym między krajami	W 2018 do Strefy Schengen należą <ul style="list-style-type: none"> ▪ członkowie UE z <u>wyjątkiem</u> Wielkiej Brytanii, Irlandii, Chorwacji, Rumunii, Bułgarii, Cypru ▪ kraje EFTA – Szwajcaria, Norwegia, Liechtenstein, Islandia, ▪ Monaco, Watykan, San Marino
1986 – Jednolity Akt Europejski Luksemburg i Haga	Decyzja o utworzeniu wspólnego rynku wewnętrznego do końca 1992 r. Zmieniono procedurę podejmowania decyzji we Wspólnotach Europejskich - sformalizowanie szczytów przywódców	

	państw członkowskich = utworzono Radę Europejską	
1992 – układ w Maastricht (Holandia)	Powstaje Unia Europejska Powstaje jednolity rynek wewnętrzny UE Ustanowiono obywatelstwo europejskie Powołano Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Irlandia, Wielka Brytania, Grecja, Hiszpania, Portugalia
1995 – w życie weszło porozumienie wykonawcze traktatu w Schengen	Członkowie UE mogą swobodnie poruszać się wewnątrz krajów UE	
1997 – traktat amsterdamski	Reforma UE – zreformowano instytucje UE. Rozszerzył ustalenia traktatu z Maastricht . Wprowadzono prawo stosowania sankcji wobec państw łamiących standardy demokratyczne	
1998	Utworzono Europejski Bank Centralny	
1999	Wprowadzenie euro w transakcjach bezgotówkowych między 11 krajami (bez Grecji)	
2001 – traktat nicejski	Nowelizacja układu o UE – zgoda na rozpoczęcie negocjacji z nowymi państwami, które chcą wstąpić do UE Reforma instytucji unijnych w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania po planowanym rozszerzeniu UE w 2004r. Proklamowanie Karty Praw Podstawowych	
2002	Strefa euro – 12 krajów członkowskich wprowadziło nową walutę (wyjątek – Wielka Brytania, Szwecja, Dania)	W 2018 do strefy Euro należą: <ul style="list-style-type: none"> ▪ państwa UE <u>z wyjątkiem</u> Wielkiej Brytanii, Szwecji, Danii, Polski, Czech, Bułgarii, Rumunii, Chorwacji, Węgier ▪ Czarnogóra, Kosowo ▪ Monako, San Marino, Watykan, Andora
2003 – Ateny	Traktat akcesyjny pomiędzy UE (15 państw), a 10 nowymi członkami . W krajach tych po podpisaniu traktatu przeprowadzono referendum, by zatwierdzić akcesję do UE	Polska, Czechy, Słowacja, Litwa, Łotwa, Estonia, Malta, Cypr, Węgry, Słowenia
2004 Rzym	Konstytucja dla Europy Konstytucja miała uchylić traktaty rzymskie i traktat z Maastricht. Traktat nie został ratyfikowany – w referendum odrzuciły go społeczeństwa Holandii i Francji.	

2007 – 21 grudnia	Polska przystąpiła do strefy Schengen
2007 – 13 grudnia	<p>Traktat lizboński (Lizbona). Zmienił postanowienia traktatu UE. Miał za zadanie zreformować instytucje UE, zlikwidować Wspólnotę Europejską. Dzięki niemu miano usprawnić podejmowanie decyzji w UE i wzmocnić pozycje UE na arenie międzynarodowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nadanie UE osobowości prawnej ▪ UE została przekształcona w organizację międzynarodową o jednolitej strukturze ▪ zniesiono podział filarowy ▪ jasny podział kompetencji między UE a państwa członkowskie ▪ utworzono Urząd Wysokiego przedstawiciela UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa – 2018 Federica Mogherini ▪ utworzono urząd Przewodniczącego Rady Europejskiej – 2018 Donald Tusk ▪ zwiększono uprawnienia Parlamentu Europejskiego w procesie legislacji i uchwalaniu budżetu ▪ zreformowanie systemu głosowania w Radzie UE – zastąpienie nicejskiego systemu głosowania systemem podwójnej większości ▪ po raz pierwszy określono procedury wyjścia kraju z UE

2. Ojcowie założyciele Unii

Jean Monet - Francja

Robert Schuman – Francja

Konrad Adenauer – kanclerz RFN

Alice de Gaspari – Włochy

Henri Spaak – Belgia

3. Rozwój terytorialny Unii – obecnie w UE jest 28 państw

1951	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1973	Dania, Irlandia, Wielka Brytania
1981	Grecja
1986	Hiszpania, Portugalia
1995	Austria, Finlandia i Szwecja
2004	Łotwa, Litwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Cypr, Węgry, Malta, Słowenia
2007	Bułgaria, Rumunia
2014	Chorwacja

Status kandydata do UE posiadają państwa:

Czarnogóra, Albania, Islandia, Macedonia, Serbia, Turcja

5. Instytucje polityczne UE i ich kompetencje

Rada Europejska	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przywódcy państw członkowskich (prezydenci, monarchowie), ▪ szefowie rządów (premierzy, kanclerze), ▪ ministrowie spraw zagranicznych, ▪ Przewodniczący Rady Europejskiej (Prezydent UE)– Donald Tusk od
-----------------	--

	<p>grudnia 2014 r., druga kadencja od lipca 2017 r. (kadencja 2,5 roku)</p> <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa główne kierunki polityki UE, ▪ kreuje platformę porozumienia między państwami członkowskimi, ▪ ułatwia współpracę między państwami na najwyższym szczeblu, ▪ decyduje o przyjęciu nowych członków, ▪ wytycza kierunki rozwoju UE i decyduje o polityce zagranicznej UE.
Rada Unii Europejskiej	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ministrowie resortowi krajów członkowskich; skład Rady UE zmienia się w zależności od przedmiotu obrad (np. ministrowie finansów lub ministrowie rolnictwa w zależności od potrzeb). UWAGA –każdy minister w Radzie UE reprezentuje interes kraju z którego pochodzi. <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ główny organ prawodawczy – stanowi prawo unijne, ▪ podejmuje wszystkie ważne decyzje ▪ realizuje politykę zagraniczną UE zgodnie z decyzjami podjętymi przez Radę Europejską, ▪ zawiera umowy międzynarodowe w imieniu UE, ▪ jest jednym z organów, który bierze udział w uchwalaniu budżetu UE, ▪ mianuje członków innych instytucji UE, ▪ wspólnie z PE uchwała budżet
Komisja Europejska	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 28 komisarzy wybieranych co 5 lat; każdy kieruje innym „resortem” UE, ▪ każdy z komisarzy pochodzi z innego kraju ale reprezentuje WYŁĄCZNIE interes UE, a nie kraju z którego pochodzi, ▪ Przewodniczącym Komisji Europejskiej jest Jean-Claude Juncker od 2014 (Luksemburg) <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ główny organ wykonawczy UE, ▪ wykonuje uchwały stanowione przez Radę Unii Europejskiej, ▪ posiada wyłączne prawo inicjatywy ustawodawczej – tylko Komisja Europejska zgłasza projekty aktów prawnych, które przedstawia Radzie Unii Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu ▪ kontroluje wykonanie budżetu UE ▪ reprezentuje UE w stosunkach z państwami spoza UE oraz z organizacjami międzynarodowymi.
Parlament Europejski	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ od 751 europarlamentarzystów wybieranych w wyborach powszechnych w każdym państwie członkowskim na kadencję 5 lat; ▪ Polskę reprezentuje 51 europarlamentarzystów; liczba parlamentarzystów zależy od liczby mieszkańców kraju członkowskiego, ▪ Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego jest Antonio Tajani od 2017 (Włochy) <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ główny organ opiniodawczy, doradczy UE – opiniuje projekty aktów prawnych, ▪ główny organ kontrolny UE – zatwierdza skład Komisji Europejskiej i jej przewodniczącego, kontroluje działalność KE; może przegłosować wotum nieufności wobec KE, ▪ zatwierdza budżet UE, kontroluje wykonanie budżetu przez Komisję

	<p>Europejską i udziela absolutorium z wykonania budżetu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ powołuje Rzecznika Praw Obywatelskich UE.
<p>Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej W Luksemburgu</p>	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 28 sędziów powoływanych na 6 lat <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ główny organ Sądowy UE. Składa się z (1) Trybunału Sprawiedliwości , (2) Sądu; (3) Sądu Służby Publicznej ▪ <u>Trybunał Sprawiedliwości</u> rozstrzyga sprawy sporne między państwami członkowskimi, bada zgodność aktów prawnych UE czy umów międzynarodowych zawartych przez UE z treścią traktatów, które są podstawą funkcjonowania UE, dokonuje wykładni prawa unijnego ▪ <u>Sąd</u> rozstrzyga sprawy sporne między osobami fizycznymi a organami UE, ▪ <u>Sąd Służby Publicznej</u> rozstrzyga spory między organami UE, a ludźmi w nich zatrudnionymi .
<p>Trybunał Obrachunkowy = Trybunał Rewidentów Księgowych = Trybunał Rewizyjny</p>	<p>Skład:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 28 członków powoływanych na 6 lat przez Radę Unii Europejskiej. <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ główny organ księgowy UE, ▪ kontroluje rachunki UE – wpływy i wydatki instytucji UE, sprawdza czy transakcje zawarte przez instytucje UE zostały dokonane zgodnie z prawem, ▪ przedstawia sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej.